

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ

อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนสถาน

ลำดับ ที่	ชื่อวัด	หมู่ที่	ชื่อเจ้าอาวาส (ปัจจุบัน)	จำนวน พระสงฆ์	จำนวน สามเณร
๑	วัดผลผล	๑		๒	
๒	วัดครรภิยะสัมมาaram	๓		๗	
๓	วัดสว่างศรีบุญเรือง	๔		๑	
๔	วัดป่าเวหุวน	๕		๔	
๕	วัดป่าจอมมนี	๗		๒	
๖	วัดศรีสุนทรวนาราม	๘		๑	
๗	วัดศรีสำราญสามัคคี	๙		๒	
๘	วัดรองชัยวนาราม	๑๐		๓	

ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรม/ประเพณี

ลำดับ ที่	ประเพณี/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑	วันมหาบูชา	วันมหาบูชา เป็นสำคัญวันหนึ่ง ของพระพุทธศาสนา เป็นที่รู้กันว่าเป็นวันเกิดพระธรรมถือว่า เป็นวันที่พระพุทธเจ้าได้ประกาศ หลักธรรมคำสอนของพระองค์ เพื่อให้พระอรหันต์ทั้งหลาย ที่มาประชุมพร้อมกันในวันนั้น นำไปเผยแพร่	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔	- ศาสนสถาน ในพื้นที่
๒	ประเพณีวันสงกรานต์	ประเพณีสงกรานต์ ถือเป็น ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ไทย ที่ถือ ปฏิบัติสืบเนื่องกันมาแต่โบราณ เป็นวัฒนธรรมประจำชาติที่ งดงามและฝังลึกเข้าไปในชีวิต ของคนไทยมานาน มีการทำบุญ ตักบาตร สรงน้ำพระ รดน้ำขอ พรผู้สูงอายุให้อยู่เย็นเป็นสุข และกิจกรรมต่างๆมากมาย	วันที่ ๑๒- ๑๕ เมษายน ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต. เว่อ ศาสนสถานใน พื้นที่ฯ

ลำดับ ที่	ประเภท/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๓	วันวิสาขบูชา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนวิสาข หรือเดือน ๖ เนื่อง ในโอกาสสวันคล้ายวันพระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ และเสด็จดับขันรพินิพพานพุทธศาสนาิกชนจะบำเพ็ญกุศล ทำบุญตักบาตร บริจาคทาน ปฏิบัติธรรมที่วัดรักษาศีล ให้พระสวดมนต์ พิจารณ์ เวียนเทียน เจริญ ภารนา ๆ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖	- ศาสนสถาน ในพื้นที่
๔	วันเข้าพรรษา	การเข้าพรรษาเป็นพุทธบัญญัติ ซึ่งพระภิกษุสงฆ์ ทุกรูปจะต้องปฏิบัติตาม หมายถึง การอธิฐานอยู่ประจำที่ไม่เที่ยวจาริกไปยังสถานที่ต่างๆ เว้นแต่มีกิจจำเป็นจริงๆ ช่วงจำพรรษาจะอยู่ในช่วงฤดูฝนที่มีกำหนดเป็นระยะเวลา๓ เดือน มีประเพณีสำคัญที่ขาดไม่ได้เลย คือ ประเพณีหล่อเทียนเข้าพรรษาและประเพณีถวายผ้าอาบน้ำฝน	วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘	- ศาสนสถาน ในพื้นที่
๕	วันอาทพหุขา	การบูชาในวันเพ็ญ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ เนื่องในโอกาสสวันคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าทรงประกาศพระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรก โดยการแสดงปฐมเทศนาโปรดพระปัญจวัคคี ที่ป่าอิสปตัน มฤคทายวัน จนพระอัญญาโภณทัณฑ์ ได้บรรลุธรรม และขอขาวเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา จนถือได้ว่าเป็นวันแรกที่มีพระพุทธประธรรม และพระสงฆ์ ครบ เป็นองค์พระรัตนตรัย	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘	- ศาสนสถาน ในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเด็น/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๖	ประเด็นสารทเดือนสิง	ประเด็นสารทเดือนสิงมีมาตั้งแต่พุทธกาล คาดว่าเมื่อพระพุทธศาสนาเผยแพร่เข้ามาในครรชีรกรรมราช เป็นการแสดงความกตัญญูกตเวทีต่อบรรพบุรุษ ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว และเป็นโอกาสหนึ่งที่ได้รวมญาติพบรปะพันธ์ที่อยู่ห่างไกล มีการทำบุญต่างๆ มากมาย เช่น ขนม熹ปลาชนมลา พอง ก้านบัว เพื่อถวายพระสงฆ์ ซึ่งทางวัดจะได้เก็บไว้เป็นเสบียงในช่วงฤดูฝน	วันแรม ๑ ค่ำ ถึงแรม ๑๕ เดือนสิง	- ศาสนสถานในพื้นที่
๗	วันออกพรรษา	วันออกพรรษา หมายถึง วันที่พ้นจากข้อกำหนดทางพระวินัยที่ต้องอยู่ประจำที่หรือในวัดแห่งเดียวตลอด ๓ เดือน พระสงฆ์ได้ทำปوارณา เปิดโอกาสให้เพื่อนพระภิกษุว่ากล่าวตักเตือนเรื่องความประพฤติของตน เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ ความเคราะห์นับถือและสามัคคีกัน เมื่อออกพรรษาแล้วจะได้นำความรู้จากหลักธรรมและประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างพรรษาไปเผยแพร่แก่ประชาชน พุทธศาสนากิจจะไปทำบุญทำทาน รักษาศีลและฟังธรรมเป็นกรณีพิเศษ	วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑	- ศาสนสถานในพื้นที่

ลำดับ ที่	ประเด็น/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๘	ประเด็นการทดลองธุน	การทดลองธุน คือ การนำผ้ากฐินไปวางไว้ต่อหน้าพระลงรோย่างต่ำ ๕ รูป แล้วให้พระทรงรูปใดรูปหนึ่งที่ได้รับมอบหมายจากคณะสงฆ์ทั้งนั้นเป็นเอกฉันท์ให้เป็นผู้รับกฐินนั้น การทดลองธุนในแต่ละปีกำหนดให้มีการจัดทดลองธุนขึ้นภายใน ๑ เดือนหลังวันออกพรรษา โดยวัดที่จะสามารถรับกฐินได้ ต้องมีพระภิกษุจำนวนไม่ขาดพระชาเลย แต่ละวัดสามารถรับกฐินได้ปีละ ๑ ครั้ง	แมร ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ถึง กลางเดือน ๑๒	- ศาสนสถาน ในพื้นที่
๙	ประเด็นลอยกระทง	ลอยกระทง เป็นประเพณีที่สำคัญได้สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณโดยมีความเชื่อที่มีประการ เช่น แสดงความสำนึกรักบุญคุณของแม่น้ำที่เราได้อาภัยน้ำกินน้ำให้ การขอมาต่อพระแม่คงคาที่ได้ทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ ลงในน้ำ การสะอาดเคราะห์ และสิ่งไม่ดีต่างๆ ให้ลอยตามแม่น้ำไปกับกระทง และยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกด้วย	วันเพ็ญ (ขึ้น ๑๕ ค่ำ) เดือน ๑๒	ในพื้นที่ตำบล และใกล้เคียง

ลำดับ ที่	ประเด็น/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑๐	วันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	วันที่ระลึกถวายวันพระบรม ราชสมภพพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ พระผู้ทรงก่อประด้วยพระราชวิริยะ อุดสาหะ บำเพ็ญพระราชกรณีย์ กิจนานปักษ์ ด้วยพระราช ประสงค์ที่จะให้ประชาชนทุกหมู่ เหล่า ไม่เลือกชาติ ศาสนา ที่อยู่ได้พระบรมโพธิสมการและ ประเทศไทย มีความผาสุก และ เจริญก้าวขึ้น องค์กรและ หน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ไว้ สำหรับลงนามถวายพระพร และมีการจัดกิจกรรม/โครงการ เทิดพระเกียรติฯ เช่น การ บำเพ็ญประโยชน์ รณรงค์ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์พระราช กรณีย์กิจด้านต่างๆ การจัด นิทรรศการ ประดับธงชาติตาม สถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญตักบาตรเพื่อ ถวายเป็นพระราชกุศล และ ร่วมพิธีถวายพระราชสดุดีฯ	วันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัดฯ
๑๑	วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	วันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ผู้ทรง ประทานความรัก ความเมตตา และเสียสละความสุขส่วน พระองค์ส่งเสริมอาชีพ เพื่อ พัฒนาคุณภาพชีวิต องค์กรและ หน่วยงานต่างๆ ได้จัดที่ไว้สำหรับ ลงนามถวายพระพร และมีการ จัดกิจกรรม/โครงการ เทิดพระเกียรติฯ เช่น การจัด นิทรรศการ ประดับธงชาติตาม สถานที่ราชการ อาคาร บ้านเรือน ทำบุญตักบาตรเพื่อ ถวายเป็นพระราชกุศล ร่วมพิธี ถวายพระราชสดุดีฯ	วันที่ ๑๒ สิงหาคม ของทุกปี	- ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน อบต. อำเภอ จังหวัดฯ

ลำดับ ที่	ประเด็น/วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา/ ความสำคัญ	ช่วงเวลา	สถานที่ปฏิบัติ
๑๒	พิธีกรรมเกี่ยวกับการแต่งงาน	พิธีกรรมเกี่ยวกับการแต่งงาน สมัยโบราณมีขั้นตอนต่างๆ หลายขั้นตอน เริ่มจากการเกี้ยว พาราสี การทำบทาม การสูด และการแต่งงาน เมื่อขบวน เจ้าป่าวไปถึงบ้านเจ้าสาวมักจะ ถูกปิดทางไม่ให้เข้าไป ต้องมี การจ่ายค่าผ่านทางญาติเจ้าสาว จะจุ่งมือเจ้าป่าวไปในห้อง ประกอบพิธี เมื่อได้มีการ ตรวจสอบสินสอดทองหมั้น เรียบร้อยแล้ว จึงประกอบพิธี ลงมือ ถวายภัตตาหาร แล้วมีพิธี กราบหมอน เจ้าบ่าวมอง ของขวัญให้เจ้าสาว เป็นอันเสร็จ พิธีและมีการเลี้ยงแขก ตกค่าจะ มีพิธีห้องหอให้คู่บ่าวสาว เรียกว่า “การเรียงสาดเรียง หมอน”	มีการดูฤกษ์ยาม วันดี ได้ตลอดทั้งปี	ส่วนใหญ่จะจัด บ้านเจ้าสาว หรือสถานที่ ต่างๆ ตามความ สะดวก
๑๓	ประเด็นการบวชนาค	ตามประเด็นชายไทย อายุ ๖๐ ปีบริบูรณ์ จะต้องบวชทดแทน บุญคุณพ่อแม่ การบวชสมัยก่อน ต้องบวชกัน ๑ พรรษาปัจจุบัน ระยะเวลาอาจจะน้อย เช่น ๗ วัน ๑๕ วัน ๓๐ วัน การบวช ถือได้ว่า ผู้บวชจะได้ศึกษาถึง หลักธรรมคำสอนของ พระพุทธเจ้าเพื่อจะนำไปปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด มีความอดทน อดกลั้นและเข้าใจโลกธรรม	มีการดูฤกษ์ยาม วันดี ได้ตลอดทั้งปี	- ศาสนสถาน ในพื้นที่

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาห้องเรียน

ด้านการเกษตร

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	เกษตรพ่อเพียง	นายบรรหาร สิริชัย	หมู่ ๔
๒	เกษตรพ่อเพียง	นายแสง คำแหงพล	หมู่ ๑๑
๓	เกษตรพ่อเพียง	นายบุญปรางค์ นิลดาดคำ	หมู่ ๒

ด้านหัตถกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการแปรรูปผลิตภัณฑ์

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การ-san สุ่มจากไม้ไผ่	นายอัม เนื่องไชยลี	หมู่ ๕
๒	การ-san ตะกร้าจากไม้ไผ่	นายเสน่ห์ ฤลสวัสดิ์	หมู่ ๒
๓	การทำயายครี	นายเลื่อน บุญยันนท์	หมู่ ๕
๔	การทำยาวยครี	นางทองสอน ภูผาผัน	หมู่ ๕
๕	การทำยาวยครี	นางสมปอง นาสะข้าน	หมู่ ๑๑
๖	การทำเครื่องจักร-san จากวัสดุเหลือใช้	นายบุญยงค์ ก้านแก้ว	หมู่ ๕
๗	การทำตะกร้าจากไม้ไผ่	นายทองสอน ภูผาแนบ	หมู่ ๑๑

ด้านอาหาร เครื่องดื่ม สมุนไพรและยา草ชาโรค

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	ทำขนมไทย	นางณอน ภูผานิล	หมู่ ๖

ด้านการแพทย์แผนไทย

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	การนวดจับเส้น	นายทอง เกรเทพ	หมู่ ๕
๒	การนวดจับเส้น	นายสอน มณีพ	หมู่ ๑๐
๓	นวดแผนไทย	นางบัวไล ศักดิราช	หมู่ ๘

ด้านศาสนา วัฒนธรรม

ที่	ชื่อของภูมิปัญญา	ชื่อของเจ้าของภูมิปัญญา	ที่อยู่
๑	หมออสุตร หม้อทำข้าวญี่ปุ่น	นายวาสนา พลชัย	หมู่ ๒
๒	หมออสุตร หม้อทำข้าวญี่ปุ่น	นายสมัย แก้วสีเขียว	หมู่ ๙
๓	กรจะ้า	นายกอง นามโส	หมู่ ๒
๔	กรจะ้า	นายกง เท wah เส	หมู่ ๖